

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

14 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal în componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Căpățină Ion în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 septembrie 2020, în cauza penală privindu-l pe

Andronic Valeri XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX.

Termenul examinării cauzei:

1. instanța de fond: 01.02.2019-27.03.2020;

2. instanța de apel: 07.07.2020-23.09.2020;

3. instanța de recurs: 12.03.2021-14.07.2021.

a c o n s t a t a t:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 27 martie 2020, Andronic Valeri XXXXX a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (2) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 6 luni, ce executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe o perioadă de probațiune de 1 an, și nu va fi executată dacă în perioada de probațiune fixată nu va săvârși o nouă infracțiune și prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

S-a dispus încasarea de la Andronic Valeri în contul statului cheltuielile judiciare suportate în cadrul procesului penal pentru efectuarea expertizei judiciare în mărime de 1680 lei, pentru efectuarea raportului de expertiză 34/12/1-R-2446 din 04.06.2018.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, la data de 24.05.2018, aproximativ ora 20:30 min., în regiunea str. Nicolae Dimo, 8, mun. Chișinău, de către trupa de carabinieri ce efectua serviciul de MOP pe sectorul Rîșcani, a fost observat Andronic Valeri, fiind suspectat în consum de droguri, care în

cadrul măsurilor întreprinse de stopare, a aruncat la sol un pachetel din hârtie în care se afla o masă vegetală de culoare gălbuie.

În cadrul efectuării cercetării la fața locului, masa vegetală a fost ridicată și ulterior remisă în adresa CTCEJ al IGP al MAI, iar conform raportului de constatare tehnico-științifică nr.34/12/l-R-2446, din 04.06.2018, s-a constatat că în masa vegetală uscată și mărunțită de culoare galbenă, în cantitate de 0,196 g., constituie cannabinoidul sintetic 5-fluoro ADB, care în Hotărârea Guvernului a R.Moldova nr.1088, din 05.10.2004, "Cu privire la aprobarea tabelelor și listelor substanțelor stupefiante, psihotrope și precursorilor acestora, supuse controlului, nu este inclus, însă constituie analog al substanței AKB 48, care se atribuie la categoria substanțelor psihotrope incluse în Hotărârea Guvernului nr.1088, din 05.10.2004, menționată supra.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Andronic Valeri a comis infracțiunea prevăzută de art. 217 alin. (2) Cod penal, și anume: *circulație ilegală a substanțelor narcotice fără scop de înstrăinare, adică procurarea, păstrarea drogurilor, sau analogii acestora, săvârșite în proporții mari și fără scop de înstrăinare.*

3. Legalitatea și temeinicia sentinței a fost contestată cu apel de către avocatul Căpățînă Ion în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea acesteia cu rejudecarea cauzei potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care cauza să fie încetată în legătură cu survenirea termenului de prescripție de atragere la răspundere penală.

În motivarea cerințelor sale, apărătorul a indicat că, inculpatul la urmărirea penală a recunoscut fapta, iar în cadrul ședinței a depus cerere de examinare în procedură simplificată. Astfel, fiind examinată cauza în procedură simplificată, inculpatul a depus declarație potrivit regulilor de audiere a martorului, însă, deoarece la materialele cauzei lipsea informația privind executarea unei sentințe judecătorești, și anume muncă neremunerată în folosul comunității, iar din spusele inculpatului aceasta a fost executată în cadrul executării serviciului militar în termen, instanța de judecată a acordat un termen suficient inculpatului pentru a prezenta dovada executării acestei pedepse. Ulterior, nu s-a mai prezentat în cadrul ședinței, iar instanța de judecată a dispus examinarea cauzei în procedură generală, în cadrul ședinței de judecată au fost examinate probele acuzării.

Astfel, a indicat că instanța de fond ilegal a purces la examinarea cauzei în procedură generală, odată ce a fost dispusă examinarea în procedură simplificată, iar inculpatul a depus declarații sub jurământ.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 septembrie 2020, apelul declarat a fost respins ca nefondat, cu menținerea fără modificări a sentinței atacate.

4.1. În motivarea deciziei sale, instanța de apel a indicat că, instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt, just a aplicat în speță normele de procedură penală și vinovăția inculpatului care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, dând faptei săvârșite încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat.

În opinia instanței de apel, drept rezultat al examinării mijloacelor de probă, instanța de fond just a remarcat că vinovăția inculpatului Andronic Valeri în comiterea infracțiunii incriminate este dovedită în afară de orice dubiu rezonabil, fiind confirmată pe deplin prin probele administrate și examinate în cadrul ședinței de judecată, care sunt consecutive, coroborează între ele, corespund circumstanțelor și materialelor cauzei penale.

Față de lucrul judecat de primă instanță, instanța de apel a constatat o motivare amplă și temeinică a sentinței pronunțate cu privire la procesul de evaluare și apreciere a probelor prezentate de părți în raport cu fapta incriminată prin rechizitoriu inculpatului Andronic Valeri, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Astfel, s-a conchis că instanța de fond în mod întemeiat a încadrat acțiunile lui Andronic Valeri în prevederile art. 217 alin. (2) lit. b) din Codul penal RM – adică *„producerea, prepararea, experimentarea, extragerea, prelucrarea, transformarea, procurarea, păstrarea, expedierea, transportarea drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora, săvârșite în proporții mari și fără scop de înstrăinare”*.

Instanța de apel a menționat că, în prima instanță s-a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, care în ansamblu, dovedesc fără echivoc vinovăția inculpatului Andronic Valeri în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (2) Cod penal.

Subsecvent, instanța de apel a specificat că, infracțiunea prevăzută de art. 217 alin. (2) din Codul penal prevede sancțiunea sub formă de amendă în mărime de la 400 la 700 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de pînă la 150 de ore, sau cu închisoare de pînă la 1 an, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 7000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

În corespundere cu prevederile art. 16 Cod penal, infracțiunea săvârșită de către Andronic Valeri se atribuie la categoria infracțiunilor ușoare.

Privitor la individualizarea pedepsei penale, s-a stabilit că, instanța de fond la stabilirea categoriei pedepsei, corect a aplicat prevederile legale, și, în conformitate cu prevederile art. 7, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de

motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Scopul educativ al pedepsei, în opinia instanței de apel, poate fi atins și fără privarea de libertate a inculpatului, acordându-i o șansă acestuia de a se reabilita în fața societății, pentru care fapt s-a suspendat condiționat executarea de către acesta a pedepsei pe un termen de probațiune de 1 an. La stabilirea inculpatului a unei pedepse cu aplicarea art. 90 Cod penal, instanța de judecată a acordat o pondere importantă atitudinii inculpatului, comportamentului în timpul procesului penal, ori acesta la etapa urmăririi penale a conlucrat activ cu organul de urmărire penală și-a recunoscut vina, însă, ulterior la examinarea cauzei în instanța de fond cu toate că a scris cerere de examinare a cauzei în procedură simplificată, a dat declarații, nu s-a prezentat la toate ședințele, acesta fiind anunțat în căutare.

Cât privește alegațiile avocatului privind încetarea cauzei penale în legătură cu survenirea termenului de prescripție de atragere la răspundere penală a inculpatului Andronic Valeri, instanța de apel a reținut că, potrivit art. 60 alin. (1), lit. b) Cod penal persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii a expirat termenul de 2 ani de la săvârșirea unei infracțiuni ușoare.

Alin. (2) al aceeași norme indică că prescripția curge din ziua săvârșirii infracțiunii și pînă la data rămînerii definitive a hotărîrii instanței de judecată.

La fel, s-a reținut că în temeiul rigorilor art. 16 alin. (2) Cod penal, infracțiuni ușoare se consideră faptele pentru care legea penală prevede în calitate de pedeapsă maximă pedeapsa închisorii pe un termen de pînă la 2 ani inclusiv.

Din interpretarea sistemică a normei art. 217 alin. (2) Cod penal, Andronic Valeri este pasibil sancțiunii sub formă cu amendă în mărime de la 400 la 700 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de pînă la 150 de ore, sau cu închisoare de pînă la 1 an. Astfel, infracțiunea dată se atribuie la categoria celor ușoare.

Totuși, instanța de apel a menționat că potrivit art. 60 alin. (5) Cod penal, curgerea prescripției se suspendă dacă persoana care a săvârșit infracțiunea se sustrage de la urmărirea penală sau de la judecată. În aceste cazuri, curgerea prescripției se reia din momentul reținerii persoanei sau din momentul autodenunțării. Însă persoana nu poate fi trasă la răspundere penală dacă de la data săvârșirii infracțiunii au trecut 25 de ani și prescripția nu a fost întreruptă prin săvârșirea unei noi infracțiuni.

Astfel, instanța de apel a constatat că Andronic Valeri a comis fapta incriminată la data de 24.05.2018. Prin încheierea instanței de fond din 01.10.2019 Andronic Valeri a fost anunțat în căutare, iar potrivit informației prezentate de Inspectoratul de Poliție

Rîșcani, la data de 20.11.2019 în privința lui Andronic Valeri a fost pornit dosarul de căutare nr. 2019020466.

Respectiv, din momentul săvârșirii faptei prejudiciabile și pînă la momentul suspendării curgerii termenului de prescripție au trecut mai puțin de 2 ani lipsind astfel careva temeuri legale pentru liberarea lui Andronic Valeriu de executarea pedepsei în legătură cu intervenire termenului de prescripție pentru atragerea la răspundere penală.

Cu referire la afirmațiile apărătorului precum că instanța de fond greșit a purces la examinarea cauzei în procedură generală din moment ce a dispus examinarea cauzei în procedură simplificată, instanța de apel a notat că potrivit art. 364¹ alin. (5) Cod de procedură penală, în caz de admitere a cererii, președintele explică persoanei vătămate dreptul de a deveni parte civilă și întreabă partea civilă, partea civilmente responsabilă dacă propun administrarea de probe, după care instanța procedează la dezbateri judiciare. Dezbaterile judiciare se compun din discursurile procurorului, apărătorului și inculpatului, care pot lua încă o dată cuvîntul în formă de replică.

Astfel, instanța de apel a constatat că inculpatul a fost prezent la ședința de judecată din 19.04.2019, ședință la care a depus cerere privind examinarea cauzei în procedura stabilită la art. 364¹ Cod de procedură penală. Instanța de fond, prin încheiere protocolară admis cererea dispunînd examinarea cauzei în procedură simplificată, după care ședința a fost întreruptă, fiindu-i acordat inculpatului termen pentru prezentarea certificatului care ar confirma executarea pedepsei cu muncă neremunerată în folosul comunității. La ședințele următoare, inculpatul însă nu s-a mai prezentat fiind inițial dispusă aducerea silită a acestuia la ședința de judecată, iar ulterior fiind dispusă și anunțarea lui în căutare.

Prin urmare, ținînd cont de faptul că inculpatului nici nu s-a prezentat la ședințele de judecată și nici nu a solicitat examinarea cauzei în continuare în absența sa, instanța a fost în imposibilitate de a continua examinarea cauzei și a petrece dezbaterile judiciare în lipsa inculpatului, iar în consecință a dispus examinarea cauzei în procedură generală.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Căpățîină Ion în numele inculpatului, care a solicitat carea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie încetată cauza penală în legătură cu survenirea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

În motivarea cerințelor sale, apărarea susține că instanța de fond neântemeiat a purces la examinarea cauzei în procedură generală, dat fiind faptul că inculpatul și-a recunoscut vinovăția și a solicitat examinarea cauzei în ordinea art. 364¹ Cod de procedură penală.

Totodată, recurentul apreciază ca fiind eronate concluziile instanței de apel prin care a indicat că, odată ce inculpatul a fost anunțat în căutare, fiind intentat dosar de căutare în baza încheierii din 20 noiembrie 2019, curgerea termenului de prescripție a fost suspendat.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat, or, în vederea acestei soluții se expun următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sunt vădit neîntemeiate.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs ordinar examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate de recurent.

Din textul recursului se reține că, avocatul semnalează ca temeiuri de declarare a recursului prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că temeiurile invocate de recurent nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, invocând în acest context următoarele.

Cu referire la temeiul invocat de către recurent precum că, instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt care a afectat soluția instanței, temei incident pct. 6) al alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, și anume, prin faptul că instanța de judecată a purces la examinarea cauzei în procedură generală, având în vedere că inculpatul și-a recunoscut vina și a pledat pentru procedura simplificată de examinare a cauzei, precum și faptul că instanța de apel nu l-a liberat pe inculpat de pedeapsă penală în legătură cu survenirea prescripție de tragere la răspundere penală, Colegiul penal le respinge ca fiind neîntemeiate.

Cu referire la aceste aspecte, Colegiul penal accentuează că, argumentele recurentului invocate în cererea de recurs, au constituit obiect de examinare în instanța de apel și cărora instanța le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și

pe larg expusă în prezenta decizie la pct. 4.1., concluzii care se însușesc de către instanța de recurs pe deplin.

Astfel, Colegiul penal apreciază ca fiind întemeiată concluzia instanței de apel prin care a indicat că, (...) *inculpatului nu s-a prezentat la ședințele de judecată și nici nu a solicitat examinarea cauzei în continuare în absența sa, astfel instanța a fost în imposibilitate de a continua examinarea cauzei și a petrece dezbaterile judiciare în lipsa inculpatului, iar în consecință a dispus examinarea cauzei în procedură generală (...)*, or, această concluzie corelează în totalitate cu materialele cauzei, din care rezultă cert că, inculpatul nu s-a prezentat la dezbaterile judiciare, motiv din care s-a impus necesitatea examinării cauzei în procedură generală, cu anunțarea în căutare a inculpatului.

Legislatorul în prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, a stabilit ca fiind un drept al inculpatului de a declara cerere cu privire la faptul că el își recunoaște vina de comiterea faptelor indicate în rechizitoriu, și solicită examinarea cauzei în baza probelor, administrate la etapa urmăririi penale.

Din prevederile art. 364¹ alin. (5) Cod de procedură penală rezultă că, în caz de admitere a cererii, președintele explică persoanei vătămate dreptul de a deveni parte civilă și întreabă partea civilă, partea civilmente responsabilă dacă propun administrarea de probe, după care instanța procedează la dezbateri judiciare. Dezbaterile judiciare se compun din discursurile procurorului, apărătorului și inculpatului, care pot lua încă o dată cuvântul în formă de replică.

Prin urmare, având în vedere faptul că inculpatul nu s-a prezentat la ședințele de judecată ulterioare audierii acestuia, Colegiul penal consideră că, instanța de fond corect a ajuns la concluzia de a judeca cauza în procedura generală, având în vedere că dezbaterile judiciare nu pot avea loc în lipsa inculpatului, iar instanța de apel prin decizia pronunțată, verificând în principiu îndeplinirea cerințelor dispozițiilor art. 364¹ Cod de procedură penală, întemeiat a susținut poziția instanței de fond.

Cu referire la solicitarea recurentului privind liberarea de pedeapsă a inculpatului în legătură cu survenirea prescripției tragerii la răspundere penală, Colegiul penal reține că asupra acestor invocări instanța de apel s-a expus pe larg în decriptivul deciziei recurate, motivare pe care instanța de recurs și-o însușește.

Astfel, nu se mai impune reluarea unei motivări repetate, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct.37 al hotărârii sale în cauza *Albert c. României* din 16 februarie 2010, a statuat că, art.6 §1 din CtEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeleș ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument, cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

În concluzie, Colegiul penal statuează că, temeiurile invocate de către avocatul Căpățină Ion în numele inculpatului prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, nu s-au confirmat în cauza dată, iar decizia atacată este legală și întemeiată, ceea ce impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

d e c i d e:

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Căpățină Ion în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 septembrie 2020, în cauza penală privindu-l pe *Andronic Valeri XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la *13 august 2021*.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan